

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЗА ІНТЕРАКТИВНИМ КУРСОМ DW „NICOS WEG“

Радіостанція Deutsche Welle (Дойче велле), яка пропагує досягнення Федеративної Республіки Німеччина у світі не тільки в галузі політики, економіки, сільського господарства, культури, мистецтва і т.д., а й займається пропагуванням німецької мови як носія культури Німеччини, пропонує широкому загалу своїх слухачів цілу низку безкоштовних інтерактивних курсів з вивчення німецької мови. Один із таких курсів «Nicos Weg» (Шлях Ніко) був презентований на Всесвітньому конгресі вчителів і викладачів німецької мови у м. Фрібург (Швейцарія) у 2017 р. Учасники конгресу сприйняли цей курс як ще одну спробу знайти ефективні важелі для самостійного оволодіння німецькою мовою за допомогою таких сучасних технічних засобів, як кіно або Інтернет. Актуальність розробки німецьких методистів під патронатом «DW» була оцінена викладачами повною мірою у 2020 р. з приходом пандемії коронавірусу, коли навчати і навчатися як у школі, так і у вищій школі довелося дистанційно, використовуючи при цьому новітні інформаційні технології у нерозривному поєднанні з надбаннями методики і дидактики.

Інтерактивний курс «Nicos Weg» формує знання охочих вивчати німецьку мову, починаючи з рівня A1, і виводить їх на рівень B1 за загальноєвропейським стандартом. І хоча засадничі положення методики викладання іноземної мови в межах цих рівнів орієнтують нас насамперед на поєднання аудиторного і дистанційного навчання, укладачі цього курсу намагались знайти і використати такі ресурси, які б не вимагали втручання викладача в автономне вивчення німецької мови (курс розрахований на англомовних, які бажали б вивчити німецьку мову). Пояснення мети вивчення певної теми спілкування у комунікативних ситуаціях, формулювання завдань, пояснення граматичних тем і лексичного матеріалу відбуваються англійською мовою. Але специфіку цього курсу становить використання повнометражного фільму з такою ж назвою, який поділено на сегменти, довжиною від 1,5 до 2 хвилин, і вже на їх основі вивчаються підтеми основних розмовних тем. Так, початковий курс рівня A1 має вступну тему з 4-х підтем, які можна вважати своєрідними уроками, а також 18 інших тем, кожна з яких поділяється також на 4 підтеми. Загалом курс містить 76 таких підтем і заключний тест для перевірки знань рівня A1. Наприклад, у вступній темі курсу «Вітання» формулюються конкретні цілі, яких має досягти вивчаючий мову: «Тут Ви навчитесь, як вітати людей, питати їх про

те, що вони роблять, чим займаються, сказати, як Ви себе відчуваєте, розрізнити формальну й неформальну ситуацію спілкування німецькою.

Використання цього курсу у викладанні німецької мови як другої іноземної для студентів фаху «туризм» виявилось ефективним з багатьох причин. Перша причина – це необхідність викладати німецьку мову у зв'язку з пандемією дистанційно, при цьому студенти активізували свої знання з першої іноземної мови – англійської, вивчаючи німецьку на її базі. Неабиякої ваги набуває також країнознавчий аспект ознайомлення з життям в Німеччині, але і заохочення студентів до вивчення мови з метою розуміння іншої культури, її відмінностей і схожості з власною національною культурою.

Застосування цього курсу для самостійної роботи студентів першого курсу (німецька у студентів, які вивчають географію і біологію як першу спеціальність), дало позитивний результат у формуванні навичок з фонетики (покращилась техніка читання, вимова, інтонація), сприяло розширенню словникового запасу студентів, які за програмою мають 10 кредитів на аудиторні заняття протягом підготовки за освітньо-професійною програмою «бакалавр».

Особливістю роботи над вимовою у пропонованому курсі є те, що вона формується не на базі оволодіння стандартною вимовою окремих звуків і слів, а одразу на базі цілого речення. Імітуючи вимову диктора, порівнюючи її з своєю та даючи оцінку власній вимові, студент одразу отримує навички володіння інтонаційним контуром всього речення (питального, розповідного, окличного). Такі вправи ефективно доповнюють роботу над звуками німецької мови на початковому етапі вивчення на аудиторних заняттях.

Формування лексичних навичок відбувається на рівні зв'язного міні-тексту. Студенти вивчають лексеми, часто вживані у певних ситуаціях спілкування з опорою на поведінкові знання цих ситуацій. Змістова зв'язність висловлення досягається вправами на розуміння почутого, напр. після прослуховування міні-тексту і упорядкування наданих речень у зв'язний текст.

Граматичний матеріал уроку пояснюється після завдань і оцінювання їх виконання у процентному відношенні щодо правильності. Студент, отримавши результат, може повернутись до своїх помилок, виправити їх і поліпшити результат (робота над помилками). Лексичний мінімум до уроку подається у перекладі на англійську після граматичного матеріалу. Закінчивши самостійну роботу над курсом A1 студент має змогу перевірити свої знання не лише на основі тесту, а й подивившись в Інтернеті повну версію фільму без субтитрів.

Порівняльний аналіз якості знань студентів груп, які працювали з курсом «Nicos Weg» і груп, які з ним не працювали, свідчать на користь використання цього цікавого інтерактивного курсу у викладанні німецької мови як іноземної.

*Ігнатенко В. Д.
Білоцерківський національний
аграрний університет
(м. Біла Церква, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСКРЕАЦІЇ ЯК ПЕРЕКЛАДУ МАЙБУТНЬОГО

Глобалізація та інтернаціоналізація охоплюють майже усі сфери життя, постійно зростає кількість різних контактів між державами та різномовними спільнотами людей. Рух інформації у світі не знає ні меж, ні часу. Безмежна різноманітність нашого світу передається за допомогою сучасних засобів інформації. На сьогодні неможливо уявити спілкування у світі без перекладу, основною метою якого є пошук ефективних засобів комунікації з представниками інших культур, що висуває на перший план проблему адекватної передачі інформації представникам інших мов та культур.

У зв'язку з труднощами обміну повідомленнями між представниками різних культур перекладачі все частіше вдаються до транскреації (transcreation), яка передбачає адаптацію тексту з мови оригіналу на мову перекладу зі збереженням стилістичних особливостей, а також основного змісту. Під цим терміном мається на увазі культурна або творча адаптація, яка може бути представлена маркетинговим перекладом, багатомовним копірайтингом, крос-ринковим копірайтингом, творчим перекладом тощо). Під час транскреації перекладач має на меті випереджати думку і йти попереду самої ідеї. Перекладач має передати не лише смисли, а й концепт загалом, тобто смисл може бути не переданий взагалі, якщо мове йде про те, щоб знехувати ним заради загального концепту. Транскреація у більшості випадків не передбачає використання слів, які були використані в оригінальному тексті. Головним у виконанні такого перекладу є передати закладений концепт ідеї, продукту чи послуги, який буде адресований цільовій аудиторії, таргетований на досягнення того чи іншого емоційного ефекту / асоціації / думки / ідеї, яка була закладена у тексті оригіналу. Йдеться про нерозривне поєднання мови, емоцій та культури, які не повинні перекладатися, а мають експлікуватися і перевиразитися у картині світу мови перекладу. Транскреація і переклад тісно взаємопов'язані, тому є нероздільними поняттями у семантичному полі адекватності, що є кінцевою ціллю і перекладу і транскреації. Проте масштабність транскреації у досягненні адекватності набагато ширша і абстрактніша, оскільки слугує передачі концепту, який є широким та всеосяжним і стосується не лише